

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Úpice–Lány, Úpice, Palackého 793, okres Trutnov

Palackého 793, 542 32 Úpice

Identifikátor školy: 600 102 386

Termín konání inspekce: 9. – 15. listopad 2004

Čj.:	i5-1046/04-5201
Signatura:	oi5cy103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem základní školy s příspěvkovou formou hospodaření a kapacitou 273 žáků je město Úpice. Školu navštěvuje celkem 246 žáků v devíti třídách s výchovně vzdělávacím programem *Základní škola*. Provoz zajišťuje 17 pedagogických a 8 nepedagogických zaměstnanců, z nich někteří pracují na zkrácený úvazek. Další součástí školy jsou školní družina s kapacitou 44 žáků a školní jídelna s kapacitou 400 jídel.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální podmínky: Na 1. stupni, dále v předmětech český jazyk, dějepis, zeměpis, občanská výchova, praktické činnosti, v době konání inspekce.

Materiálně-technické podmínky: Na 1. stupni, dále v předmětech český jazyk, dějepis, zeměpis, občanská výchova, praktické činnosti, v době konání inspekce.

Průběh a výsledky vzdělávání: Na 1. stupni, dále v předmětech český jazyk, dějepis, zeměpis, občanská výchova, praktické činnosti, v době konání inspekce.

Plnění osnov a dodržování učebního plánu na 1. stupni, ve třídách, které ukončily 5. ročník ve školním roce 2003/2004, v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda. Dále v předmětech český jazyk, dějepis, zeměpis, občanská výchova, praktické činnosti, ve třídách, které ukončily 9. ročník ve školním roce 2003/2004.

Tematicky zaměřená inspekce: „Autoevaluace základních a středních škol“.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve školním roce 2004/2005 zabezpečuje na 1. stupni základní školy sledovanou výuku devět vyučujících. Předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro učitelství na 1. stupni základní školy splňuje sedm vyučujících. Dvě vyučující mají ukončené pouze středoškolské vzdělání, jedna si v současné době doplňuje předepsanou způsobilost studiem na vysoké škole.

Vnitřní informační systém je zabezpečován prostřednictvím porad vedení školy a formou provozních porad. Aktuální informace jsou předávány osobně, nové jsou k dispozici na nástěnce ve sborovně.

Pro 1. stupeň ZŠ je ustaveno metodické sdružení.

Na 2. stupni základní školy zabezpečuje sledovanou výuku sedm učitelů, včetně ředitele školy, z toho tři na zkrácený vyučovací úvazek. Čtyři učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Dvěma vyučujícím chybí odborná způsobilost pro výuku praktických činností. Jedna má pouze středoškolské vzdělání a pro výuku praktických činností na 2. stupni ZŠ nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Výchovná poradkyně je ve funkci od roku 2001, neabsolvovala však kvalifikační studium, a tak nesplňuje podmínky kvalifikace výchovného poradce dle příslušného právního předpisu. Absolvovala však řadu odborných seminářů a školení, čímž účinně výše uvedenou skutečnost kompenzuje. Škola má velmi kvalitně zpracovány dokumenty *Plán práce výchovného poradce* a *Minimální preventivní program*.

Pedagogický sbor je složen z velké části vyučujícími s dlouholetou pedagogickou praxí.

Vnitřní organizace školy je zpracována v *Organizačním řádu školy*, který obsahuje *Organizační schéma*. Konkrétní pracovní náplně všech zaměstnanců jsou zpracovány a uloženy v personální dokumentaci. Pracovní povinnosti jsou jasně stanoveny a delegovány. Vnitřní informační systém je funkční. Vychází především z pravidelného jednání vedení školy, pedagogických rad a krátkých operativních porad. Škola má zpracovány a průběžně konkretizuje dokumenty *Organizační zabezpečení školního roku*, *Hlavní úkoly školy*, *Měsíční plány školy*. Aktuální informace jsou předávány osobně a okamžitě. Využívány jsou také informační nástěnky. Velmi dobrá a systematická je spolupráce s rodiči žáků.

Na 2. stupni jsou zřízeny metodické orgány dle zaměření. Péče o začínající učitele je zajištěna prostřednictvím zkušených uvádějících pedagogů. Vedení školy využívá ke své činnosti poradní orgány, pedagogickou radu, radu rodičů, třídní schůzky, dětský parlament (je tvořen z volených zástupců tříd 2. stupně - schází se každé úterý a pátek).

Ve školním roce 2003/2004 a části školního roku 2004/2005 byly vedením školy vykonány kontroly a hospitace u vyučujících dle *Plánu kontrolní a hospitační činnosti* pro příslušný školní rok. Poznatky, zjišťované kontrolní a hospitační činností, jsou analyzovány, projednávány vedením školy a výsledky prezentovány na pedagogických radách. Opatření jsou přijímána bezodkladně.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) vedení školy podporuje a dle zájmu učitelů koordinuje. Škola má zpracován systém DVPP, provádí kontrolu absolvovaného a případně ukončeného vzdělávání, využívá nabídek různých institucí, především Pedagogického centra Hradec Králové. V loňském roce se vyučující zúčastnili různých seminářů, především se zaměřením na počítačovou gramotnost, cizí jazyky a oblast státní informační politiky. Vedení školy absolvuje vzdělávání pro vedoucí pracovníky.

Hodnocení pracovníků je vedením školy prováděno každý měsíc, dle vlastních kritérií. Celkové hodnocení je zabezpečováno vedením školy.

Personální podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Sledovaná výuka probíhala v 9 kmenových učebnách, z tohoto počtu využívá 5 učeben první stupeň. Dále je k dispozici odborná učebna informatiky, fyziky, chemie a dílna pro pracovní činnosti, vybavená jednoduchými obráběcími stroji, základními pomůckami a nářadím. V prostorných, čistých, barevně sladěných a velice esteticky a vkusně vyzdobených třídách s vhodným osvětlením je používán odpovídající, většinou nový žakovský nábytek. Pobyt žákům prvních a druhých tříd zpřijemňují relaxační plochy s koberci. Sluneční clonu a zatemnění zajišťují vkusné, zcela nové vertikální žaluzie. Ve všech třídách slouží žákům koutky pro základní hygienu. Vkusně působí i společné prostory školy.

Každá třída prvního stupně je vybavena radiomagnetofonem, a soupravou televizoru a videa. Kmenové učebny stupně druhého jsou touto didaktickou technikou vybaveny s výjimkou 2 tříd rovněž všechny. K dalšímu technickému zázemí školy patří dostatečné množství přenosných zpětných projektorů, diapojektor a dataprojektor v učebně informatiky. K počítačům a internetu mají vyučující přístup v učebně výpočetní techniky, dále díky intranetu rovněž ve všech kabinetech.

Pro všechny sledované předměty zajišťuje škola moderní, odpovídající učebnice. Pro první stupeň a předměty dějepis a občanská výchova v sedmých třídách navíc i pracovní sešity.

Vyučující disponují pomůckami v dostatečné kvantitě (odborná literatura, alternativní učební texty a učebnice, slovníky a jazykové příručky, názorné pomůcky, nástěnné názorné pomůcky, videokazety, audiokazety, výukový software). Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami dále dostatkem učebnic, speciálních pomůcek, softwaru.

Využívání materiálně-technického zázemí školy je součástí běžných kontrol a hospitací prováděných vedením. Požadavky vyučujících se prostřednictvím předmětových komisí promítají do plánování a všechny jsou zařazeny do dlouhodobého koncepčního plánu školy s horizontem roku 2007.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Učební plán školy pro tento školní rok je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola.

Výuka žáků ve školním roce 2004/2005 probíhá podle platných učebních dokumentů.

Učební plán je vhodně upraven podle aktuálních podmínek školy.

Škola má vypracované kvalitní individuální plány pro integrované žáky, které byly projednány s jejich zákonnými zástupci.

Učební osnovy sledovaných předmětů byly zcela plněny. Povinná dokumentace je vedena pečlivě, zodpovědně a v plném rozsahu. Na předepsaných tiskopisech průkazně zachycuje průběh realizovaného vzdělávání, což je dokladem kvalitní a pravidelné kontrolní činnosti ředitele školy a jeho zástupce. Drobné administrativní chyby byly v průběhu inspekce odstraněny.

Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005 je sestaven v souladu s příslušným právním předpisem a z hlediska psychohygieny vyváženě. Vnitřní řád školy obsahuje všechny předepsané náležitosti, včetně práv žáků. Řády všech odborných učeben jsou vypracovány.

Výchovné poradenství je plně integrováno do výchovně-vzdělávacího procesu. Výchovná poradkyně úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a spolu s dalšími dyslektickými asistentkami zajišťuje dostatek reedukačních hodin pro žáky se specifickými poruchami učení.

Bohatá je i činnost v oblasti profesního poradenství, vycházející ze spolupráce s úřadem práce, organizováním třídních schůzek s touto tematikou, začleňování výběru budoucího povolání do vyučovacích hodin a z podávání aktuálních informací.

V rámci prevence sociálně-patologických jevů vytváří škola nesčetně aktivit zasahujících do všech jejích činností, jako jsou různé besedy, exkurze, preventivní kurzy a mnoho dalších podnětných akcí. Také spolupráce s dětským parlamentem, domem dětí a mládeže, okresním metodikem prevence a dalšími institucemi má velmi pozitivní vliv na zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Klima celé školy výrazně přispívá k realizaci vzdělávacího programu.

Funkčnost informačního systému směrem k rodičům dokládají dostatečné zápisy o prospěchu a chování jejich dětí v notýscích a žákovských knížkách, dále třídní schůzky, informační nástěnky, školní časopisy, možnosti individuální návštěvy nebo dny otevřených dveří. Rodičovská veřejnost a žáci školy mohou využít i schránku důvěry přímo v budově nebo na

vlastních webových stránkách školy. Presentace školy v místním a regionálního tisku je již dlouholetou tradicí.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy

Hospitační činnost byla provedena v hodinách českého jazyka, matematiky, prvouky, vlastivědy a přírodovědy. Všechny vyučovací jednotky byly řádně připravené, vzhledem k aktuálnímu stavu tříd s vhodnými a přiměřenými výukovými cíli. Počáteční seznámení žáků s náplní a obsahem výuky proběhlo v polovině hospitovaných hodin. Probírané učivo ve sledovaných předmětech vždy logicky navazovalo na předcházející látku a vhodně ji upevňovalo, rozšiřovalo a prohlubovalo.

Skutečnost, že jedna z pěti učitelek nespĺňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, se nikde ve věcné a odborné správnosti výuky negativně neprojevila, neboť tato vyučující má bohaté zkušenosti získané mnohaletou praxí.

Prostorné, velmi kvalitně, vhodně a podnětně vybavené třídy napomáhají realizaci jednotlivých činností. Všechny prostory tříd působily čistě a esteticky. Žáci měli možnost pracovat, kromě učebnic a pracovních sešitů, také s množstvím rozmanitého nakopírovaného materiálu a mapami. Vyučující účelně využívaly tabulární pomůcky, obrazový materiál a různé encyklopedie. Z didaktické techniky byl jednou použit radiomagnetofon.

Řízení výuky bylo téměř ve všech případech účelné, většinou s klasickým charakterem struktury hodin, kde byla frontální forma výuky často kombinována se samostatnou prací žáků. Skupinové činnosti nebo práce ve dvojicích nebyly v hospitovaných hodinách zařazeny. Celkově převažovaly metody procvičovací a upevňovací, následně pak výkladové, někdy také klasifikační. Mnohé učitelky také při výuce nezapomínaly na žáky pomalejší a slabší, tak jako na nadanější a rychlé, kterým byla vždy nabídnuta činnost navíc. Složitější slovní obraty a neznámé výrazy byly žákům patřičně vhodně vysvětlovány a objasňovány. Potřebné relaxační chvílky se neobjevily jen v některých sledovaných hodinách, všude jinde proběhly minimálně formou častých změn pracovního místa nebo nenásilným procvičením a protažením, a tak pomáhaly žáky udržet v dobré pracovní pozornosti a nasazení. Poměrně vysoká aktivita žáků a zájem o spolupráci a účast na dění ve třídě udávaly efektivní pracovní tempo.

Zajímavá úvodní motivace se objevila asi ve dvou třetinách počtu hospitovaných hodin formou písniček, básničky nebo křížovky. Průběžná motivace byla vyučujícími nabídnuta častěji v podobě zajímavých doplňovaček, různých soutěží a úkolů a tím vzbuzovala v dětech přirozený zájem o výuku a chuť poznávat. Učitelky obohacovaly vyučování zařazováním mezipředmětových vztahů, vedly žáky k samostatnému vyvozování souvislostí a závěrů mezi zažitými a nově získanými poznatky. Velice pozitivním motivačním prvkem se jevílo užití vlastních názorných pomůcek a ukázek.

Ve sledovaných třídách panovala klidná, pracovní až přátelská atmosféra, podtržená možností žáků vyjadřovat své vlastní postoje a názory. Vzájemný respekt a tolerance žáků a vyučujících byly sledovány i mimo vyučování. Mnohé učitelky také dokázaly příkladně využít příznání drobné chyby, a tak velice pozitivně působit na výchovu všech žáků ve třídě. Stanovená pravidla komunikace mezi učitelkami a žáky byla zcela akceptována a na dobré úrovni, často usměrňována a vhodně ošetřována. Téměř všechny hospitované hodiny také vykazovaly nejenom cílené rozvíjení komunikativních dovedností žáků a nespokojování se pouze s jednoslovnými odpověďmi, ale i korekci hlasitosti, správného čtení, psaní a sezení.

Nejčastějším hodnotícím prvkem byly jednoslovné pochvaly a pozitivní ocenění pokroku směřované jak k jednotlivcům, tak skupinám žáků nebo celé třídy. Při hodinách se vyučující často snažily hledat dílčí úspěchy každého jedince a náležitě je vyzdvihnout, případně neúspěchy žáků citlivě řešit. Možnost vzájemného hodnocení, kontroly a sebehodnocení žáků byla využita pouze minimálně. Kontrolované žákovské knížky a opravované sešity vykazovaly dostatečné množství známek. Třetina hospitovaných hodin byla vhodně zakončena závěrečným shrnutím a zhodnocením celého průběhu vyučování, zbytek vyučovacích jednotek toto zhodnocení většinou z časových důvodů postrádal.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině vybraných předmětů na 1. stupni základní školy jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk

Odborná a pedagogická způsobilost obou vyučujících se odrazila v odborné a věcně správné prezentaci učiva. Pečlivě připravené hodiny s návazností učiva korespondovaly s přehledně rozpracovanými tematickými plány. Žáci se specifickými poruchami učení jsou evidováni, vyučující tuto skutečnost zohledňovali. Pro zkvalitnění výuky je jedna hodina českého jazyka týdně dělená na 2 skupiny.

Výuka probíhala v kmenových učebnách s podnětností výzdoby většinou bez vztahu k vyučovanému předmětu. Ve sledovaných hodinách žáci pracovali s vhodnými učebnicemi, namnoženými alternativními pracovními texty a listy, obrazovým materiálem, názornými nástěnnými pomůckami, ve třetině hodin s alternativním zdrojem informací - pravopisnými pravidly, v jedné s poslechovým textem za využití didaktické techniky. Materiální podpora výuky celkově vykazovala vysoký, velmi dobrý stupeň názornosti.

Úvodní motivace formou rébusu, hádanky, obrázku a podobně zahajovala polovinu hodin a byla doplňována motivací průběžnou se stejnou četností. Členité hodiny, vedené přiměřeným tempem s pestrostí forem práce, převažovaly, méně často však se začleněním forem práce spojených s pohybem žáků po třídě. Cílená relaxace využita nebyla. Střídání činností s prvky zábavnosti se okamžitě odráželo v zájmu a rostoucí aktivitě a pozornosti žáků. K pozitivům patřila častá práce s chybou, zařazení interpretace textu, s menší frekvencí pak využití soutěže. Žáci, vedeni problémovými otázkami, vyvozovali závěry a rozvíjeli si tak vhodně logické myšlení. Cílená mluvní cvičení zařazována většinou nebyla. Nedůsledné bylo rovněž vedení k větným odpovědím a korekci spisovnosti, což zúžilo možnosti pro rozvoj komunikativních dovedností. Složky jazykové, literární i slohové se většinou vhodně prolínaly. Značný prostor pro upevňování a procvičování učiva v průběhu vyučování tvořil i závěr téměř všech vyučovacích jednotek. Oceňování výkonu a dílčího pokroku pochvalou či povzbuzením v průběhu vyučování většinou doplňovalo i hodnocení třídy v závěru, adresné hodnocení jednotlivců však prováděno nebylo.

Většinou bylo zařazováno písemné zkoušení formou diktátu, jazykového rozboru, ojediněle referátu. Provedená klasifikace byla objektivní, nebyla však příliš využívána možnost sebehodnocení zkoušených či hodnocení výkonu ostatními žáky ve třídě.

Talented žáci mají každoročně možnost účasti v olympiádě.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu zeměpis

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujícího se odrážela v pečlivé přípravě hodin a věcné a odborné správnosti prezentace probírané látky. Zeměpisu je v letošním učebním plánu školy přidělena dvouhodinová týdenní dotace v 6.–8. ročníku, v 9. ročníku jednohodinová týdenní dotace, což je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Velmi dobře zpracované a časově členěné tematické plány vycházejí z platných osnov a zabezpečují návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, které jsou esteticky podnětné. Mapy, zeměpisné publikace, pomůcky a další doplňkový materiál si učitel na každou hodinu přináší. Ve sledovaných hodinách byly využívány především různé druhy nástěnných map, nakopírovaný materiál pro opakování, odborné zeměpisné publikace, trojrozměrné pomůcky a v jednom případě videonahrávka. Žáci mají k dispozici ucelenou řadu moderních učebnic, školní atlasy užívají pouze ve škole. Další didaktická technika nebyla uplatněna, charakter probíraného učiva to nutně nevyžadoval.

Každá z hodin byla vstupně motivačně uvedena, byl stanoven jasný cíl, čeho a jakým způsobem bude dosaženo. Opakování probíhalo zadáním nakopírovaných otázek či navozením problémových úkolů s nutností vyhledávat (i opakovaně) z různých zdrojů informace. Látka odrážela životní praxi, byla vhodně aktualizována regionálními zajímavostmi, geopolitickými souvislostmi s využitím mezipředmětových vztahů s přírodopisem a matematikou. Pravidelně byly žákům zadávány referáty. Dílčí úkoly byly bezprostředně vyhodnocovány, podporovány byly prvky vzájemného hodnocení i sebehodnocení žáků. Nevyužitou zůstávala práce s chybou.

Sledované hodiny měly logickou ustálenou strukturu, učivo bylo cyklicky rozšiřováno. V 6. ročníku organicky navazovalo na předcházející žakovské zkušenosti a dovednosti získané v přírodovědě a vlastivědě na I. stupni. Ve vyšších ročnících učitel vycházel ze společné práce s různými druhy map, stavěl na dobrých znalostech řady žáků z oblasti politického dění i turistických atraktivit probíraných regionů.

Organizace, formy a metody práce vycházely z tradičního frontálního pojetí výuky. Moderní metody, které více přispívají k efektivnějšímu pojetí učiva, kromě párové práce, užity nebyly.

Vyučující projevoval velmi hezký vztah k žákům, jeho vystupování bylo partnerské a kultivované. Atmosféra hodin se nesla v přátelském duchu, žáci pracovali s chutí a dávali najevo zájem o výuku. Dostatek prostoru byl věnován jejich verbálnímu projevu. Závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení práce jednotlivých žáků probíhalo neformálně.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu zeměpis jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech občanská výchova a dějepis

Hospitace se uskutečnily u dvou vyučujících s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Tematické plány učiva, které byly předloženy, jsou podrobně zpracovány pro jednotlivé měsíce a korespondují se vzdělávacím programem.

Výukové cíle byly stanoveny přiměřeně aktuálnímu stavu tříd, chyběla však jejich širší prezentace při zahájení výuky. Individuální i frontální opakování bylo vedeno v návaznosti na předcházející látku. Stručné, avšak konkrétní hodnocení odpovědí a odevzdaných seminárních prací bylo vyučujícím prováděno.

Výuka uvedených předmětů probíhala ve standardně vybavených učebnách. Vyučující i žáci používali vhodné učebnice. Žáci sedmých ročníků používají navíc pracovní sešity, které slouží

zejména pro domácí práci. Sešity žáků jsou průběžně kontrolovány a opravovány. Pokyny vyučujících byly zadávány srozumitelně a odborně.

V úvodu hodin proběhlo individuální a především frontální opakování se snahou vyučujících o aktivní zapojení všech žáků. Převažující metodou byl řízený rozhovor, verbální projev učitelů byl velmi dobrý, usměrňovali práci žáků s ponecháním prostoru pro jejich vlastní vyjádření. Následoval výklad nové látky s průběžným zápisem hlavních myšlenek na tabuli a následně do sešitů žáků. V závěru všech sledovaných hodin chybělo provedení hodnocení splnění cíle výuky a celkové shrnutí učiva. Úroveň sledovaných hodin byla z hlediska organizace, užitých metod a forem práce dobrá.

Ve většině zhlédnutých hodin nebyla zaznamenána vstupní motivace. Učitelé se v některých hodinách omezili pouze na sdělení cíle hodiny. V průběhu výuky byla sledována jen malá motivace pochvalou a povzbuzením, snaha aktivních žáků nebyla dostatečně oceňována. Obsah učiva byl však pro žáky zajímavý, aktuální. Při individuálním zkoušení byli žáci hodnoceni objektivně. Ve sledované výuce byla pouze v jedné hodině využita didaktická technika. Psychohygienické podmínky v této skupině předmětů byly dodržovány.

Vzájemná komunikace byla založena na oboustranné důvěře. Pravidla jednání jsou známa a převážnou většinou žáků respektována. Mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem převládaly pozitivní vztahy. Vyučujícími byla osobnost žáka respektována. Atmosféra v hodinách byla příznivá. Interakce a komunikace ve sledované výuce byla hodnocena jako velmi dobrá.

Klasifikace je prováděna průběžně, což vyplynulo z kontroly žákovských knížek.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech občanská výchova a dějepis jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu praktické činnosti

Absence odborné a pedagogické způsobilosti všech tří vyučujících ovlivnila v některých hodinách organizaci a průběh výuky sledovaného předmětu.

Tematické plány pro školní rok 2004/2005 jsou zpracovány podrobně, s vhodným členěním učiva i tematických celků do jednotlivých ročníků.

V plánování a bezprostřední přípravě výuky nebyly shledány zásadní nedostatky. Příprava vyučujících na sledované hodiny byla na velmi dobré úrovni, příprava obsahu, materiálu a používaných pomůcek byla svědomitá. Učitelé mají zpracovány a využívají písemné přípravy pro vyučovaný tematický celek. Cíle výuky byly stanoveny vzhledem k aktuálnímu stavu třídy, při respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků.

Výuka probíhala ve školních dílnách, místnosti školní družiny a odborné učebně informatiky, za vhodných psychohygienických podmínek a s estetickou úrovní pracovišť.

Sledovaná výuka byla dle skupin žáků a ročníků zaměřena na získání základních vědomostí při řezání závitů, používání výpočetní techniky a malovaných obrázků. Materiálně byla dobře zajištěna. V organizaci a při předávání informací žákům se někdy projevoval nedostatek odborných znalostí vyučujících. Průběh výuky zohledňoval věkové složení a schopnosti žáků.

Po stručném seznámení s cílem i obsahovou náplní hodin probíhalo zadání úkolů v návaznosti probraného učiva na novou látku. Také výklad byl stručný a při plnění zadaných úkolů byl doplňován individuálním přístupem vyučujících. V učebně informatiky byl výklad průběžně doplňován promítanou ukázkou. Žákům bylo umožněno vyjádření vlastního názoru v rámci otázek zadávaných vyučujícími. Pro zvýšení aktivity byly využívány pochvala a povzbuzení.

Vyučovací metody odpovídaly stanoveným cílům a charakteru hodin, učivo bylo ve sledovaných hodinách interpretováno s drobnými nedostatky v odborném vyjadřování.

Pozitivním jevem byla velmi dobrá pracovní a přátelská atmosféra ve všech sledovaných hodinách. Vyučující a žáci se vzájemně respektovali. Verbální úroveň vyučujících i žáků byla dobrá, pozitivní byl vztah většiny žáků k předmětu. Žáci prezentovali své názory a zkušenosti při plnění zadaných úkolů.

Hodnocení žáků bylo zdůvodněné a mělo většinou motivační charakter. Výuka měla ve sledovaných hodinách činnostní charakter. Vyučující mají ke dni inspekce dostatečný počet známek pro objektivní hodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu praktické činnosti jsou dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola tvoří v současné době vlastní evaluační systém, který je základním stavebním kamenem budoucího školního vzdělávacího programu, na jehož realizaci se škola intenzivně připravuje. Metodické orgány, zřízené po skupinách vzájemně blízkých předmětů, pravidelně vyhodnocují výsledky dosahované ve výchovně vzdělávacím procesu. Za každou skupinu těchto předmětů je vypracována závěrečná zpráva za příslušný školní rok. Vedení školy zadává dotazníky určené rodičům žáků „*Image školy*“ a vyučujícím „*Klima školy*“. K sebehodnocení slouží i postřehy žáků 9. ročníku z ankety „*Co považují za nejlepší a nejhorší ve škole, kterou právě opouštím?*“ Hodnocení akcí příslušného školního roku postihuje anketa „*Počín roku*“. Pravidelně jsou zadávány čtvrtletní kontrolní práce s analýzou frekvence chyb a navrhovanými opatřeními ke zlepšování stavu. Škola průběžně podává granty na finanční krytí ekologických aktivit, které významně podporuje Královéhradecký kraj. Zásadním ukazatelem je úspěšnost žáků v přijímacím řízení na střední školy i umístění v nejrůznějších soutěžích a olympiádách v rámci okresu, kraje i mezinárodní matematické soutěže „*Matematický klokan*“. Výsledky vzdělávání jsou shromažďovány a zveřejňovány ve výroční zprávě o činnosti a hospodaření školy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání jsou velmi dobré.

TEMATICKÉ ZJIŠTĚNÍ

Paralelně s prováděnou inspekcí proběhla ve škole i tematicky zaměřená inspekce „Autoevaluace základních a středních škol“, jejímž úkolem bylo posoudit odpovědnost školy za provádění účinné autoevaluace (sebehodnocení) výchovně vzdělávacího procesu a jeho výsledků. Cíle této tematické inspekce spočívaly ve zjištěních:

- zda a v jakém rozsahu a za jakým účelem škola provádí autoevaluaci,
- kterých metod autoevaluace škola používá,
- zda škola na základě autoevaluace přijímá opatření ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu.

Použité metody:

- dotazníkové šetření – dotazník pro ředitele školy,
- rozbor dokumentace,

- rozhovor s ředitelem školy.

Rozsah, zaměření a metody autoevaluace umožňují škole věrohodným způsobem získávat informace o záměrně vybraných jevech v oblasti podmínek, průběhu nebo výsledků vzdělávání. Zjištěné údaje jsou shromažďovány, poskytovány pedagogům a zveřejňovány. O zjištěních se ve škole diskutuje a jsou vyvozovány konkrétní závěry, které vedou k dílčím opatřením a změnám. Uložené úkoly ředitel školy kontroluje a vyžaduje jejich plnění.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 13. září 2001, vydaná městem Úpice, okres Trutnov
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2001, č.j. 12 166/2001-21, ze dne 21. 2. 2002
3. Vzdělávací program Základní škola včetně úprav a doplňků, schválený MŠMT ČR dne 30. 4. 1996 pod č.j. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996. Úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod č.j. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998
4. Roční plán ZŠ Úpice–Lány pro školní rok 2004/2005
5. Organizační zabezpečení školního roku 2004/2005 v ZŠ Úpice–Lány, ze dne 31. 8. 2004, podepsané ředitelem školy
6. Hlavní úkoly ZŠ Úpice–Lány pro školní rok 2004/2005, schválené pedagogickou radou dne 31. 8. 2004
7. Měsíční plány ZŠ Úpice–Lány za dosavadní část školního roku 2004/2005, do termínu inspekce
8. Plán kontrolní a hospitační činnosti vedení školy pro školní rok 2004/2005, ze dne 31. 8. 2004
9. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti vedení školy ZŠ Úpice–Lány vedené za školní rok 2003/2004 a část školního roku 2004/2005
10. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků ZŠ Úpice–Lány, k termínu inspekce os. č. 1, 2, 3, 6, 9, 11, 13, 18, 19, 20, 28, 41, 43
11. Kniha úrazů ZŠ Úpice–Lány vedená pro školní rok 2004/2005
12. Zápisy z pedagogických rad ZŠ Úpice–Lány za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
13. Třídni knihy z let 1999/2000, 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004, tříd, které ukončily 5. ročník v roce 2003/2004.
14. Třídni knihy z let 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004, tříd, které ukončily 9. ročník ve školním roce 2003/2004
15. Tematické plány vyučujících ZŠ Úpice–Lány pro sledované předměty pro školní rok 2004/2005
16. Plán práce výchovného poradce ZŠ Úpice–Lány pro školní rok 2004/2005
17. Minimální preventivní program pro ZŠ Úpice–Lány pro školní rok 2004/2005, podpis školní metodičky prevence
18. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ Úpice–Lány pro školní rok 2004/2005, podpis ředitele
19. Přehled absolvování akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ Úpice–Lány za školní rok 2003/2004 a část školního roku 2004/2005
20. Kritéria pro hodnocení pracovníků ZŠ Úpice–Lány pro školní rok 2004/2005

21. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků na školní roky 2004 – 2007, podpis ředitele školy
22. Koncepční záměry ZŠ Úpice–Lány do roku 2007 ze dne 1. 9. 2004, podpis ředitele školy
23. Plány metodických komisí a zápisy z jejich jednání vedených ve školním roce 2003/2004
24. Závěrečná zpráva metodického sdružení I. stupně za školní rok 2003/2004, podpis předsedy komise
25. Závěrečná zpráva komise estetické výchovy (Hv - Vv) za školní rok 2003/2004, podpis předsedy komise
26. Zpráva o činnosti předmětové komise M – F – Ch za školní rok 2003/2004, podpis předsedy komise
27. Zpráva o činnosti předmětové komise jazyků (Čj – Aj - Nj) za školní rok 2003/2004, podpis předsedy komise
28. Závěrečná zpráva komise Tv a S za školní rok 2003/2004, podpis předsedy
29. Zpráva předmětové komise P – Z – D – Ov – Rv za školní rok 2003/2004, podpis předsedy komise
30. Realizace požadavků metodických orgánů ZŠ Úpice–Lány za kalendářní rok 2003
31. Závěry ze schůzek s předsedy metodických orgánů – únor 2004
32. Výroční zpráva školy za školní rok 2003/2004 – str. 8 – 23 Výsledky vzdělávání žáků, evaluace, sebeevaluace
33. Vzor dotazníku pro rodiče „Image školy“
34. Vyhodnocení dotazníků pro rodiče
35. Vzor dotazníku pro pedagogické pracovníky „Klima školy“
36. Vyhodnocení dotazníků pro pedagogické pracovníky
37. Výsledky ankety „Počín roku 2003“
38. Zápisy z rodičovských schůzek všech tříd konaných ve školním roce 2003/2004
39. Vzorčky: Kontrolní (čtvrtletní) práce z matematiky a českého jazyka 2. stupně za školní rok 2003/2004
40. Záznamy ze schůzek „Dětského parlamentu“ za školní rok 2003/2004
41. Vzorčky novinových článků o činnosti školy – Krkonošské noviny ze dne 4. 11. 2003, 13. 11. 2003, 11. 2. 2004, 5. 3. 2004,
42. Projekt podpořený Královéhradeckým krajem „Cestou Jiřího Gutha-Jarkovského“ (společný víkendový pobyt problémových dětí, dětí ze sociálně slabších rodin a Dětského parlamentu)
43. Výsledky soutěže žáků mezinárodní matematické soutěže „Matematický klokan“ zveřejněného na internetu a ve školním časopisu „Úl“ za školní rok 2003/2004
44. Řád Základní školy Úpice–Lány pro školní rok 2004/2005 platný od 1. 9. 2004, razítko a podpis ředitele
45. Provozní řád školní dílny a učebny výpočetní techniky, platný pro školní rok 2004/2005, razítko a podpis ředitele
46. Rozvrh vyučovacích hodin Základní školy Úpice–Lány, platný k termínu inspekce
47. Vzorčky náhodně vybraných žakovských knížek a sešitů v hospitovaných třídách, v době inspekce
48. Plán práce školního metodika prevence na školní rok 2004/2005
49. Třídní knihy vedené ve školním roce 2004/2005

50. Třídní výkazy a katalogové listy vedené ve školním roce 2004/2005
51. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků ve školním roce 2004/2005, podpisy třídních učitelů, rodičů a žáků
52. Seznam žáků se specifickými poruchami učení a chování ve školním roce 2004/2005
53. Seznam reedukačních skupin ve školním roce 2004/2005
54. Protokoly o komisionálních zkouškách konaných ve školním roce 2003/2004

ZÁVĚR

Personální podmínky výuky jsou velmi dobré. Vzhledem ke složení pedagogického sboru se téměř úplně daří zabezpečovat výuku aprobovanými učiteli, což má pozitivní vliv na kvalitu výuky. Učitelé, kterým chybí odborné nebo pedagogické vzdělání, tento nedostatek částečně kompenzují praktickými zkušenostmi. Vedení školy metodicky pomáhá začínajícím pedagogům, motivuje učitele pro doplnění chybějícího vzdělání a podporuje další vzdělávání všech učitelů.

Pečlivě sestavený organizační řád, včetně funkční struktury školy, efektivní spolupráce poradních orgánů s vedením školy a propracovaný systém hodnocení zaměstnanců vytvářejí velmi dobré podmínky pro zajištění kvalitní výuky. Vnitřní a vnější informační systém je funkční.

Estetické, vkusné a vhodně vybavené prostory školy s velmi kvalitním technickým zázemím a dostatkem pomůcek všech druhů pro výuku sledovaných předmětů umožňují realizovat zvolený vzdělávací program v plném rozsahu.

Učební osnovy byly ve sledovaném období splněny.

Povinná dokumentace školy je vedena v plném rozsahu s dostatečnou vypovídací hodnotou. Vedení školy účinně spolupracuje s poradními a metodickými orgány. Systematická kontrola výchovně-vzdělávací práce učitelů prostřednictvím hospitací a hodnocení pracovníků probíhá podle pevně stanovených pravidel.

Zařazování úvodní motivace žáků s nižší frekvencí kompenzovala častější a účelná motivace průběžná. Výuka ve většině sledovaných předmětů byla založena především na frontálních metodách práce, se snahou o aktivní zapojení žáků, a práci samostatné, s nižší četností vyučování párového, skupinového, soutěžního a dalších pestrých a hravých metod. Důraz na rozvoj komunikativních dovedností žáků převažoval. Systematické a funkční průběžné opakování a upevňování znalostí nedoplňovalo vždy opakování nového učiva v závěru hodin. Závěrečné adresné a jmenovité hodnocení práce žáků zakončovalo zhruba polovinu sledovaných vyučovacích jednotek.

Ve škole probíhá systematické zjišťování výsledků vzdělávání a jejich analýza.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Jana Vízdalová

Člen týmu Mgr. Martin Fiala

Člen týmu Mgr. Jaroslav Kadlec

Člen týmu Mgr. Pavel Antoš

V Trutnově dne 1. 12. 2004

Datum a podpis ředitele(ky) školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:20. 12. 2004.....

Razítko

Ředitel(ka) školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Petr Kalousek

Kalousek v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Horská 5, 541 01 Trutnov. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	3. 1. 2005	i5-1046/04-5201
Zřizovatel	3. 1. 2005	i5-1046/04-5201
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.